CURTEA DE APEL BUCUREŞTI

SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

Dosar nr. 1837/2/2009

SENTINŢA CIVILĂ NR. 4317

Şedinţa publică de la 4 decembrie 2009

Curtea constituită din:

Preşedinte Petrovici Cristina

Grefier Moldoveanu Carmen

Pe rol pronunţarea asupra acţiunii în contencios administrativ formulată reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul BEGANU STELIAN.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în şedinţa publică de la 18 noiembrie 2009, susţinerile fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera şi pentru a da posibilitate părţilor să depună concluzii scrise, a amânat pronunţarea cauzei la 25 noiembrie 2009, 2 decembrie 2009 şi apoi la 4 decembrie 2009, când a pronunţat următoarea hotărâre:

CURTEA,

Asupra acţiunii în contencios administrativ de fata:

La data de 2.03.2009 s-a înregistrat sub nr. 1837/2 cererea reclamantului CNSAS care a chemat în judecată pârâtul BEGANU STELIAN pentru ca, prin sentinţa ce se va pronunţa, să se constate calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

În fapt, reclamantul arată că prin cererea nr. P 320/07/25.01.2007, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989, se solicita, în temeiul Legii nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea poliţiei comuniste, verificarea, sub aspectul stabilirii calităţii de agent sau de colaborator al Securităţii, a persoanelor care deţin titlul de revoluţionar. Ţinând cont de faptul că domnul BEGANU Stelian este deţinător al titlului de luptător pentru victoria Revoluţiei din decembrie 1989 şi având în vedere prevederile art. 3. lit. z din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, precum şi faptul că la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe, potrivit art. 33 alin. 1, cererea formulată de Secretarul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989 este legală.

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. S/DI/I/1804/01.08.2008, domnul BEGANU Stelian, în perioada 1973—1975, fiind militar în termen, a fost recrutat, în calitate de colaborator, „pentru asigurarea informativă a CAT. SFÂNTU GHEORGHE pe linie de contraspionaj şi pentru prevenirea acţiunilor duşmănoase". Ulterior, în perioada 1975—1976, a fost preluat de organele de contrainformaţii din Bucureşti, în scopul supravegherii informative a unei grupe de elevi. Domnia sa a semnat „Angajament", la data de 14.08.1973, având numele conspirativ de colaborator „MIHAI LUPAN". A fost abandonat din reţeaua informativă a organelor de contrainformaţii la data de 24.09.1976 iar dosarul domniei sale a fost trimis la Inspectoratul Judeţean de Securitate Braşov deoarece se stabilise cu domiciliul în acest oraş.

La data de 29.03.1977, Securitatea Braşov îl contactează pe domnul BEGANU Stelian, iar domnia sa acceptă continuarea colaborării cu Securitatea, dând şi un nou Angajament aşa cum afirmă ofiţerul recrutor, Angajament care însă nu s-a păstrat în original. Potrivit aceluiaşi ofiţer, domnul BEGANU urma să fie folosit pe linia probleme „persoane cu intenţii de a pleca ilegal în străinătate" dar şi pentru încadrarea informativă a unor persoane care făceau parte din cultul „Martorii lui Iehova". În această perioadă de colaborare a avut numele conspirativ de colaborator „MARIN GHEORGHE"/„MARIAN GHEORGHE". A fost abandonat din reţeaua informativă la data de 1.09.1984 deoarece „a devenit membru de partid", însă, după cum reţine şi ofiţerul care a întocmit Raportul de abandonare, după obţinerea aprobării organelor de partid urma ca domnul BEGANU Stelian să fie folosit în continuare în munca de culegere a informaţiilor.

Reclamantul consideră că sunt relevante în stabilirea calităţii de colaborator al Securităţii pentru domnul BEGANU Stelian, următoarele informaţii furnizate sub forma notelor informative:

„- Sursa informează că discutând cu frt. D.P. am aflat că poartă legături de corespondenţă cu o cetăţeană vest-germană. Militarul mi-a arătat într-o zi nişte fotografii şi printre ele se găsea şi cea a fetei germane. Atunci el mi-a povestit că a cunoscut-o pe litoral, în urmă cu 3 ani, că au avut legături intime şi că, după plecare, au început corespondenţa. Ştiam că D. chiar cunoaşte limba germană. Mi-a spus că primeşte scrisori şi de când e în serviciul militar, la care a şi răspuns. Mi-a mai spus că a fost chemat de cetăţeana vest-germană să părăsească ţara şi să se stabilească în F.R.G. /.../"

Informaţiile furnizate au avut drept consecinţă următoarele: „Va fi identificat şi verificat Sold. D.P. care în prezent este furier la pregătirea de luptă. Va fi supravegheat informativ pentru a-i cunoaşte activitatea şi preocupările celui semnalat, concepţiile lui politice. Dacă i s-a făcut propunerea de a pleca în R.F.G., care este poziţia lui, este de acord sau nu. Ce intenţii de viitor are în legătură cu cunoştinţa din R.F.G. Să se stabilească relaţiile acestuia în unitate."

- „/.../" Ajunşi la locuinţa lui, ne-a pregătit să mâncăm ceva şi discutând, am aflat că sora lui a mai fost căsătorită, având un copil de 3 ani; nu ne-a spus de ce s-a despărţit de soţ sau unde se află acesta, dar am aflat că se va căsători cu un cetăţean suedez pe care îl cunoaşte mai demult. Ne-a arătat chiar nişte fotografii făcute la ultima vizită a acestuia în ROMÂNIA, un aparat de radio primit de la acesta, o maşină de ras, spunându-ne că în vara aceasta e plănuită o nouă vizită, căsătoria surorii sale cu cetăţeanul suedez şi apoi plecarea lor în SUEDIA.";

- „În urma discuţiilor purtate cu diferite persoane din birou am aflat că S.O. are o fiică căsătorită cu un cetăţean olandez. Acest lucru a fost confirmat într-una din zile când acesta a adus mai multe fotografii trimise de fiica sa, o parte din ele fiind făcute în ITALIA. Arătând aceste fotografii, s-au purtat discuţii referitoare la condiţiile materiale pe care le au în străinătate. Au participat la ele S.H., B.E., N.N., B.O.";

* „În legătură cu familia P., din strada Rozelor nr. 51, că relatez că aceştia sunt sectanţi <Martorii lui Iehova>. Fiind vecini, sursa a fost contactată de această familie, ocazie în care au intenţionat să mă atragă şi să mă convingă la credinţa lor religioasă, dar fără efect. În vara anului 1979, mi s-a părut suspect(ă) comportarea unui individ în jur de 30 ani, cu ochelari fumurii şi o maşină Dacia 1300 roşie, cu număr de BRAŞOV, care a staţionat mai multe zile în faţa casei numitului P.";

- „Vă relatez că în Al. II Proiectare, din cadrul I.U.S., se discută în mod frecvent pe marginea ştirilor transmise de postul de radio «Europa liberă»; de aşa natură se discută, încât a devenit o obişnuinţă cotidiană. Neînţeles pentru mine e faptul că aceste discuţii se poartă fără rezerve. Uneori, aceste comentarii au un caracter de nuanţă interpretativă în sens deformat şi tendenţios. În mod obişnuit, la aceste discuţii participă N.N., membru PC.R., care în general faţă de evenimentele politice are o nuanţă de ironizare, B.E. şi C.L.";

- „/.../ Surprinde faptul că, deşi are tot ce îşi doreşte, N. audiază cu regularitate emisiunile postului de radio «Europa liberă» ale cărui ştiri le transmite fără reţinere în colectiv. Afirmă că audiază majoritatea emisiunilor din programul susmenţionatului post de radio (actualitatea românească, sport, muzică etc.) pentru o mai bună informare care nu se realizează la noi în ţară. În mod frecvent, în colectiv, fără nicio reţinere, relatează despre conţinutul acestora este şi ing. C.L., de 31 de ani, care, în repetate rânduri, fără să aştepte relatările lui N., spune că este la curent cu ceea ce intenţionează el să afirme şi care, de asemenea, audiază frecvent susmenţionatul post de radio. Recent, respectiv după primul Decret privind măsuri pentru buna aprovizionare a populaţiei, cei doi de mai sus şi, de fapt, întregul colectiv şi-a exprimat nemulţumirea în legătură cu măsurile luate, cu menţiunea că ar trebui extinse şi la alte produse, cum ar fi de exemplu lactatele. /.../ În esenţă, în afară de relatările din conţinutul emisiunilor postului de radio «Europa liberă», după apariţia decretului s-a comentat că conducerea noastră este haotică, se dă prea mult la export în detrimentul asigurării necesarului pentru populaţie." /.../ S-a făcut chiar o aluzie în sensul că ar fi bine dacă ar exista şi la noi un sindicat în care oamenii să-şi exprime «Liber» opiniile, însă acest lucru nu este posibil întrucât nimeni nu se angrenează la noi în asemenea activităţi.";

- La discuțiile purtate la Atelierul I Proiectare la care au participat M.M., B.N., C.M., M.G., C.R. și B.S. au fost făcute critici la adresa conducerii de stat, afirmându-se că ar fi normal să se ceară populației să aibă mai mulți copii dacă s-ar asigura o aprovizionare mai bună cu produse alimentare, în special cu produse lactate și carne.".

Potrivit materialului probator depus la dosar, în notele ofițerilor se consemnează că domnul BEGANU Stelian a furnizat și alte informații, după cum urmează:

- /.../ În discuții, candidatul a făcut unele semnalări privind pe unii militari, foști colegi ai lui înainte de incorporare. /.../ Recrutarea se va face pe bază de sentimente patriotice.";

- „La data de 30.03.1977 a fost înregistrat în calitate de informator numitul B.S., conspirativ «MARIN I. GHEORGHE», cu scopul încadrării informative a unor elemente ca, K.A., Ș.C., Ș.P. și alții cunoscuți cu intenții de a pleca din țară ca vizitatori și de unde să nu se mai reîntoarcă, cât și dirijarea lui pe lângă alte persoane cu intenții de evaziune. De la data recrutării și până în prezent, informatorul a furnizat materiale asupra persoanelor date în atenție din care rezultă poziția și intențiile respectivilor, de unde se poate deduce că este sincer față de organele noastre și caută să rezolve sarcinile ce i se trasează.";

- „/.../ „A furnizat material informativ despre 7 persoane. Sursă de perspectivă cu posibilități și calități.";

- „Colaboratorul «MARIN IOAN GHEORGHE» de la ultima analiză, respectiv 08.08.1979 și până în prezent (1981), a furnizat un număr de 8 note cu privire la persoane care se încadrau în sfera de preocupare a organelor noastre. Materialele furnizate au fost utile și reale, fiind exploatate în interesul muncii de securitate.";

În total pârâtul „a furnizat un număr de 14 note informative de interes" pentru organele de securitate.

Informațiile furnizate au fost exploatate în cadrul S.I. (supravegherii informative), buletin, C.I., grupa 0544, Serv. 1 și III, acțiunea «CĂLĂTORUL». Sursa dispune de posibilități și calități pe linia culegerii de date și informații care prezintă interes pt. organele de securitate. În relațiile de colaborare cu securitatea a manifestat corectitudine, a fost punctual la întâlniri, venind cu sarcinile rezolvate."

Reclamantul a considerat că materialele prezentate mai sus sunt relevante în această situație deoarece, în stabilirea calității de colaborator al Securității, potrivit art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, se constituie probe în cauză atât documentele redactate de către colaborator, cât și notele, rapoartele scrise, relatările verbale consemnate de lucrătorii Securității prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizitat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

- Reclamantul a apreciat că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008 pentru a se putea constata calitatea de „colaborator al Securității". Astfel, informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, se refereau la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Această condiție este asigurată deoarece, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate, domnul BEGANU Stelian a furnizat informațiile relatate anterior. Informațiile ce se referă relații cu cetățeni străini, aspecte de viață privată, comentarii și manifestări necorespunzătoare legate de unele decizii ale organelor de partid și de stat, precum și audierile și colportarea știrilor transmise de posturi de radio străine. În aceeași ordine de idei aprecierile pozitive făcute de ofițerii de Securitate nu pot fi justificate decât prin aceea că domnul BEGANU Stelian a furnizat informații potrivit scopului pentru care a fost recrutat.

De asemenea, informațiile prevăzute la punctul 1 au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, prin aceste acțiuni, s-au îngrădit următoarele drepturi:

- dreptul la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice;

- dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut la art. 28 din Constituția României din 1965 coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice;

- dreptul la libera circulație prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice;

- dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei prevăzut de art. 30 din Constituția României din 1965 coroborat cu art. 18 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 3 lit. z, art. 2 lit. b, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1, art. 33 alin. 1 ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborat cu art. 31, art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

În susținerea acțiunii, reclamantul a administrat proba cu înscrisuri, acestea fiind depuse la 13.05.2009.

La 12.05.2009 s-a înregistrat o cerere a pârâtului care a învederat că în prezent are domiciliul în străinătate și că a luat de cunoștință de citația abia la 11.05.2009.

În continuare pârâtul a făcut și referiri la cererea reclamantului, prezentând opinia sa cu privire la acțiunea reclamantului, solicitând respingerea ei.

La 10.06.2009 pârâtul prin e-mail a indicat că domiciliul ales în România este la fiul său Beganu Mihai Cristian în Brașov, Str. Brândușelor nr. 86, sc. A, ap. 27, jud. Brașov.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța reține următoarele:

Având în vedere că pârâtul deține calitatea de luptător pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, fapt confirmat de pârât prin răspunsul la citația din 28.04.2009 transmis prin e-mail la 12.05.2009.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 5 al. 5 prin raportare la art. 3 lit. z din O.U.G. nr. 24/2008, a verificat la solicitarea Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 dacă se poate reține că pârâtul a fost lucrător sau colaborator al Securității.

Urmare a acestor verificări, reclamantul a întocmit nota de constatare nr. S/DI/I/1804/01.08.2008, în temeiul căreia a sesizat instanța cu prezenta acțiune, depunând la dosar înscrisurile identificate în arhiva ce a aparținut fostei Securități, privitoare la pârât.

Din analiza acestor înscrisuri rezultă că a fost identificat, cu privire la pârât, dosarul nr. R 139998, 2 volume, titular Beganu Stelian.

Pârâtul în anul 1973 satisfăcea serviciul militar, potrivit rapoartelor depuse de reclamant și afirmațiilor pârâtului din răspunsul la citație.

În acel an potrivit raportului de la fila 49 și notei de la fila 50, s-a procedat la recrutarea pârâtului de către organele de Securitate, pentru a se preveni „orice activitate dușmănoasă din partea unor eventuale elemente".

La 14.08.1973 pârâtul a semnat angajamentul prin care se obligă să sprijine organele de securitate în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării „oricărei activități dușmănoase îndreptată împotriva securității statului, a armatei" (fila 52).

Pârâtul nu a contestat cele susținute de reclamant în acțiune, însă a indicat faptul că a semnat un angajament pe linie de contraspionaj și că în timpul serviciului militar era interzisă corespondența cu cetățeni străini.

Nu are nicio relevanță faptul, susținut de pârât, că nu ar fi adus niciun prejudiciu unui anumit militar despre care se știa că are o corespondență cu un cetățean străin.

Din analiza materialelor operativ-informative (notele informatice ale pârâtului de la filele 53, 55 din dosar și nota de analiză de la filele 57-58), rezultă că acțiunea este întemeiată.

Potrivit art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 colaboratorul Securității este definit ca fiind „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului."

Din conținutul înscrisurilor anterior analizate, rezultă că sunt îndeplinite condițiile art. 2 lit. b, pentru ca pârâtul să fie considerat colaborator al fostei Securități.

Pentru a ajunge la această concluzie, curtea are în vedere cele declarate despre D.P. despre care a furnizat informații cu privire la viața privată a

acestuia, relațiile cu o cetățeană de origine vest germană, precum și cele declarația referitoare la sora numitului P.I. cu privire la intenția ei de a se căsători cu un cetățean suedez.

Aceste note informative ale pârâtului au avut ca efect dispunerea unor măsuri cu privire la persoanele în cauză așa cum reiese din documentele de la filele 54 și 56, supraveghere informativă, stabilirea unor sarcini privind cunoașterea concepțiilor politice și detalii despre viața privată a persoanelor în cauză.

Pârâtul și-a continuat activitatea de colaborator și după terminarea serviciului militar, astfel cum reiese din notele informative, note și note de relații de la filele 63-77.

Pârâtul a furnizat informații privind persoanele care aduceau critici la adresa conducerii de stat, la politica privind creșterea natalității, deficiențele în aprovizionare.

De asemenea, a informat despre persoane care audiau posturi de radio precum «Europa liberă», care susțineau ideea că ar fi bine dacă ar exista „un sindicat în care oamenii să-și exprime liber opiniile".

Despre alte persoane a afirmat că sunt sectanți „Martorii lui Iehova".

A făcut referiri și în notele de la filele 74 și 76 privind dorința unor persoane de a călători în străinătate, precum și legăturile cu cetățeni străini.

Legea sancționează atitudinea de denunțare a unor activități și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist.

Informațiile despre diferitele persoane mai sus indicate prin inițiale au vizat îngrădirea dreptului la libera circulația a unora dintre ele.

Este cunoscut că în perioada respectivă împotriva persoanele despre care se cunoștea că doresc să rămână în străinătate sau care au rămas în străinătate se luau diferite măsuri, supraveghere ce mergea până la interceptarea corespondenței, restrângerea unor drepturi referitoare la acordarea vizelor etc.

Celelalte informații s-au referit la viața de familie, la viața privată a unor persoane, aducându-se la cunoștință date personale despre cei ce făceau obiectul informării și despre membrii familiilor acestora.

Astfel a fost încălcat dreptul la viața privată prevăzut de art. 17 din Pactul privind Drepturile Civile și Politice.

Prin aducerea la cunoștința organelor de securitate a opiniilor referitoare la politica economică și socială a statului totalitar a fost îngrădit dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, la libertatea gândirii, a constituției și a religiei (în cazul persoanelor despre care a afirmat că sunt sectanți „Martorii lui Iehova".

Drepturile respective au fost încălcate erau prevăzute atât în Constituția României din 1965 (art. 28, 30) cât și Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice (art. 12, 17, 18 și 19).

Pe cale de consecință, pentru considerentele mai sus expuse, în temeiul art. 11, rap. la art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, va admite acțiunea și va constata că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securității.

Pentru aceste motive,

în numele legii,

hotărăște:

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, împotriva pârâtului BEGANU STELIAN, cu domiciliul în străinătate și domiciliul ales la Beganu Mihai Cristian în Brașov, Str. Brândușelor nr. 86, sc. A, ap. 27, jud. Brașov.

Constată calitatea de colaborator al Securității în ceea ce-l privește pe pârâtul BEGANU STELIAN, născut la 10.06.1952 în Brașov.

Cu drept de recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 4.12.2009.

(35.334)